

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ПРОТОКОЛ

№ 188

На 17 септември 2012 г. се проведе заседание на Централната изборителна комисия при следния

Дневен ред:

Разглеждане на проект относно въпроси, които да бъдат засегнати на срещата между Централната изборителна комисия и Комисията по правни въпроси на Народното събрание във връзка с предложенията за промени в Изборния кодекс.

Докладват: Паскал Бояджийски,

Красимир Калинов

ПРИСЪСТВАХА: Красимира Медарова, Елена Маркова, Мария Мусорлиева, Мая Андреева, Румяна Сидерова, Сабрие Сапунджиева, Севинч Солакова, Анна Колушева-Манахова, Бисер Троянов, Валентин Бойкинов, Венцислав Караджов, Гергана Маринова, Ерхан Чаушев, Иванка Грозева, Красимир Калинов, Паскал Бояджийски, Ралица Негенцова и Силва Дюкенджиева.

ОТСЪСТВАХА: Владимир Христов – в траур, Емануил Христов – в отпуск, Мариана Христова – болна.

Заседанието бе открито в 16,30 ч. и председателствано от госпожа Красимира Медарова – председател на комисията.

* * *

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: Добър ден, колеги! Откривам заседанието на Централната изборителна комисия на 17 септември 2012 г.

Разполагате с дневния ред за днешното заседание. Като първа точка следва да бъде включено разглеждане на проект относно въпроси, които да бъдат засегнати на срещата между Централната изборителна комисия и Комисията по правни въпроси на Народното събрание във връзка с предложенията за промени в Изборния кодекс.

Давам думата на господин Бояджийски да докладва проекта. Заповядайте!

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Госпожо председател, проектът включва въпросите, които да бъдат засегнати на евентуална среща между Централната изборителна комисия и Комисията по правни въпроси на Народното събрание. Той е следствие на изразеното от Централната изборителна комисия становище по предложените промени в Изборния кодекс. На срещата в петък се съгласихме, че те могат да бъдат в две посоки. Първата посока е статутът на ЦИК и неговата администрация. Втората посока е организация на изборите. Моето изложение ще засегне въпросите в първата тема, а именно: статутът на Централната изборителна комисия и нейната администрация и дава общите въпроси, към които да се придържат колегите, които ще отидат на срещата.

На първо място въпросът за уреждането на статута на Централната изборителна комисия като юридическо лице – първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, е позитивна

стъпка, която изисква обаче пълното уреждане на обществените отношения, свързани с новия статут на комисията. Тук може да се засегне и възможността за алтернативно уреждане на въпроса по подобие на Министерския съвет и неговата администрация.

Втора точка: обстоятелството, че наименованието на новия раздел VII, създаден с § 13 на законопроекта – „Изборна администрация”, не съответства на съдържанието му изцяло, тъй като в него се разглежда единствено статутът на ЦИК и нейната администрация, а не се засягат останалите изборителни комисии – РИК, ОИК и СИК, които също са част от изборната администрация, и се създава впечатлението, че изборната администрация се състои само от Централната изборителна комисия, което не е така. Също така имаше предложение систематичното място на нормите от този раздел да е след чл. 23 от Изборния кодекс, където се урежда статутът на Централната изборителна комисия по отношение на назначаването на членовете ѝ.

На трето място е въпросът с числеността на администрацията, както е определена в законопроекта. Промяната на числеността на администрацията може да стане единствено с приемането на нарочен закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс, което едва ли е добре от гледна точка на бързината за извършване на тази промяна и от гледна точка на оперативна самостоятелност на органа, който извършва промяната, а именно Централната изборителна комисия.

Неведнъж сме казвали и е било застъпвано становище, може би не от цялата Централна изборителна комисия, но от отделни членове, че подобна уредба съответства на уредбата на един независим орган, какъвто е ЦИК, с оглед запазване на неговата постоянност и неизменност на състава, а не на администрацията към него. Във връзка с това следва да се засегнат и въпросите, свързани с това, че осигурителните права на членовете на комисията не

съответстват на тези права, които останалите членове в други постоянно действащи органи имат. При сравнителния анализ, който направиха колеги от комисията се установява, че другите членове на комисии – държавни комисии и други колективни органи, имат постоянни осигурителни права.

На четвърто място тази численост на администрацията не съответства на статута на Централната изборителна комисия като първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, доколкото спазването на правилата на финансовата и на бюджетната дисциплина – общо изведени като понятия, както и на Закона за администрацията налагат броят на заетите лица да бъде по-голям. Тук се поставиха въпросите за наличието на финансов контролор, на счетоводител, на отделно лице, което трябва да извършва разхода, друго лице, което да го одобрява... Тоест, извършването на един финансов разход от първостепенен разпоредител с бюджетни кредити изисква наличието на поне четирима отделни лица, които имат различни правомощия по отношение на този разход, което пък намалява бройката на администрацията на комисията, тъй като тези четири лица очевидно няма да могат, а и в длъжностната им характеристика не се изисква те да могат да подпомагат членовете на комисията, каквото е задължението на досегашните ни сътрудници, които макар и да са в този състав от 10 души, не изпълняват такива специализирани задачи като изготвена на щатни разписания, на заплати и други такива, които са присъщи за счетоводство и за дирекция „Финансово-счетоводни дейности”, каквато има в другите администрации.

На пето място Централната изборителна комисия е натоварена с допълнителни задължения, чието изпълнение и контрол не е обезпечено със съответните правомощия и ресурси. Във връзка с това, колеги, считам че един пример в тази насока е воденето и поддържането на списък на лицата с изборителни права,

например, за което водене и поддържане се изискват човешки ресурси, с които ние не разполагаме. Да припомним, че това се води в момента от Главна дирекция „ГРАО” към Министерството на регионалното развитие и благоустройството с помощта на общинските администрации в цялата страна. Освен това Централната изборителна комисия няма да има правомощия да контролира съставянето на тези списъци. Ако тук идеята на законодателя е просто сайтът на Централната изборителна комисия да се превърне в още едно място за проверка на изборително право, т.е. в коя изборителна секция е съответният изборител, това би могло да се постигне и по друг начин, а именно уреждането на въпроса би трябвало да бъде по друг начин.

На шесто място липсва ясно дефинирано разпределение на функциите по организационно-техническата подготовка на изборите и периода на взаимодействие между органите на изпълнителната власт в лицето на администрацията на Министерския съвет и администрацията на ЦИК.

И на седмо място: необходимост от отлагане на действието на определени разпоредби за подходящ период от време, като тук би следвало да се визират такива разпоредби, като дори самата промяна на статута на комисията и назначаването на нейната администрация, за което се иска определено време. Да не говорим за излъчването на заседанията на комисията в реално време по интернет, което пак изисква определени условия, на първо място помещение, в което ЦИК да провежда заседанията, а и съответното техническо обезпечаване, и т.н.

С това мога да завърша и да поставя на обсъждане въпроса, за да видим в крайна сметка върху какво ще се обединим. Благодаря ви.

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: И аз благодаря. Заповядайте, госпожо Маркова.

ЕЛЕНА МАРКОВА: Уважаеми колеги, при предното обсъждане, когато нямаше въобще доклад, а имаше само идея, аз изпратих едно становище – не помня вече на коя дата, в смисъл: във връзка с предходното изказване на господин Бояджийски във връзка с т. 1 и 2 и бройките, които се изискват по Закона за администрацията.

В чл. 7 на Закона за администрацията е казано какво трябва да съществува. Но както е ползвано в становището, извадката от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията, § 8 на чл. 38 казва следното: При обща численост под 15 бройки – съжالياвам, че го няма господин Бояджийски, защото той разви теорията, че не можем да се справим, - администрацията може да се организира само в една дирекция, която се ръководи пряко от главния секретар. Възможно е функционирането на администрация под 15 щатни бройки, но е важно да бъдат ясни нейните функции. Аз съм разписала това.

Освен това никъде няма забрана за съвместяване на дейност между финансовия контролор и всички онези четири изисквани длъжности, в т.ч. и длъжността за регистратурата, която трябва да се поддържа за класифицирана информация. Така че имам малко по-различно виждане по отношение на т. 1. Не казвам, че тези две бройки трябва да се съвместяват, но е възможно това да се случи. *(Реплики.)*

Ще ви помоля да обърнем внимание на редакцията на т. 5, която така представена ни в този проект – аз разбирам, че това е суров текст, но може би трябва изрично да уточним, че става въпрос само за поддържане на сайта, който да има линк, защото в противен случай, както е изписано, Централната изборителна комисия е натоварена с допълнителни задължения, чието изпълнение и контрол не са обезпечени със съответните правомощия и ресурс за воденето и поддържането на списък на лица с изборителни права.

Законодателната промяна е в смисъл, че Централната изборителна комисия трябва да предостави достъп от нейния сайт на този списък... *(Силно недоволство, реплики „Не е само така“.)*

САБРИЕ САПУНДЖИЕВА: Госпожо Маркова, вие не бяхте на предното заседание. Тук става въпрос затова да попълваш и поддържаш списъка. Главна дирекция „ГРАО“ съществува вече 50 години по мои груби сметки. И „ГРАО“ с цялата си мощ не можа да накара кметовете да си водят регистрите и да ги попълват своевременно. И сега Централната изборителна комисия с нейната 10-членна администрация и състав ще свърши цялата тази работа, която „ГРАО“ не можа да свърши за 50 години! *(Оживление.)*

ИВАНКА ГРОЗЕВА: Вижте чл. 22б – води и поддържа!

САБРИЕ САПУНДЖИЕВА: Колеги, аз първо искам да благодаря на колегите, които са изготвили материала като опорни точки за срещата, която ще проведем с Комисията по правни въпроси на Народното събрание. Предлагам да им бъде заплатено по едно дежурство - Централната изборителна комисия да гласува на колегите по едно дежурство за този труд.

Подкрепям философията на проекта за тези опорни точки, както бих ги нарекла. Само че имам бележки и започвам с т. 2 – второто изречение:

„В него се разглежда единствено статутът на ЦИК и нейната администрация, а не се засягат останалите изборителни комисии – РИК, ОИК и СИК, които също са част от изборната администрация...”

Това е нещото, което за мене лично поражда напрежение в текста, защото трябва ясно и категорично в една преходна разпоредба да се каже що е то изборна администрация. Изборна администрация са членовете на изборителните комисии ли? – Аз мисля, че те не са изборна администрация. И очаквам така да бъде решено.

Изборна администрация са онези сътрудници, които ще бъдат назначени в Централната изборителна комисия, когато тя стане първостепенен разпоредител с бюджетни кредити и които сме назначавали на граждански договори през годините, както и сътрудниците които се назначават към районните и към общинските изборителни комисии по време на избори. Защото статут на ЦИК, РИК, ОИК и СИК в Изборния кодекс е уреден, колега Бояджийски, и предлагам д този смисъл да бъде пояснението, ако разбира се членовете на Централната изборителна комисия споделят моето становище.

Защото за мене Централната изборителна комисия не е администрация. ЦИК е орган – независим орган, който формира властите в държавата. И той е единствен по рода си такъв орган. Затова трудно може да се намери определение за него в системата на властите. Защото той не участва в нито една от властите – той формира властите.

По отношение на числеността на администрацията в т. 3 съм съгласна.

Ще ми се да помислим по т. 4 дали да остане текстът, който казва: при спазване на разпоредбите на Закона за администрацията, или следва изрично да се каже, че това са лица по трудово правоотношение. Мисля, че и двата варианта са приемливи – каквото реши Централната изборителна комисия, аз ще го подкрепя.

Споделям другите изразени становища по точките, които ако прецени комисията, ще трябва да доразвием и да изложим на срещата. Благодаря.

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: Заповядайте, госпожо Сидерова.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Аз подкрепям госпожа Сапунджиева и мисля, че когато разговаряхме в работната група, ние стигнахме до извода, че Централната изборителна комисия не е изборна

администрация. А тук изведнъж се появява, че ние имаме съгласие, че ЦИК и всички избирателни комисии са изборна администрация. Това не е нашето виждане, което ние изразихме в групата. Струва ми се, че не ние сме изборна администрация. Иначе край, ние изчезнахме като орган, който е надполитически, надпарламентарен. Ние сме нещо различно, което формира властите. Ние не сме нечия администрация. Държавната администрация, към която е приравнена и общинската, имат съвсем различни функции. Много ви моля!

Нека да не заставаме на това становище. Лично аз тази точка няма да я подкрепя по начина, по който е уредена. За мене нито ЦИК, нито останалите изборни комисии са изборна администрация. А и в законопроекта за изменение на Изборния кодекс и в сборния доклад, който ние разглеждахме, дори там не е уреден така въпросът. Централната избирателна комисия е отделена и е със своите права като самостоятелен орган – по-различен, не част от администрацията, но е сложена под заглавието „Изборна администрация” и ние в работната група точно затова говорихме: че погрешно органът Централна избирателна комисия е сложен в главата „Изборна администрация”. И че текстът на чл. 39а трябва да отиде в чл. 24 или чл. 23, а не в този раздел „Изборна администрация”, където да остане това, което по своята същност представлява администрация. И аз бих искала ние да стъпим на това становище при разговорите. Поне в работната група виждането беше такова. Не знам сега в комисията какво ще бъде становището.

И другото, което произтича може би от същото в т. 6: „Липсва ясно дефинирано разпределение на функциите по организационно-техническата подготовка на изборите и периода на взаимодействие между органите на изпълнителната власт...” и тук трябва да включим: на всички нива на държавната изпълнителна власт и местните изпълнителни власти. Казано е само „в лицето на администрацията на Министерския съвет”, макар че по закон се

взаимодействия с Министерския съвет, а не само с администрацията. И не администрацията на ЦИК – прощавайте... Взаимодействието между Централната изборителна комисия по задължението в Изборния кодекс и органите на местната власт.

Аз не съм съгласна с това принизяване и според мене прокарване в становището, което изобщо не беше обсъждано в работната група, на принизяването на Централната изборителна комисия до една администрация. Ако това ще е смяната на философията на Изборния кодекс по този начин, аз съм категорично против застъпването на това становище. Не бих отишла и не съм съгласна от тази база да се отиде да се разговаря с Комисията по правни въпроси на Народното събрание – че ние правим нещо, което те даже не искат. Ние сами се самоунищожяваме като орган.

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: Може би господин Бояджийски и господин Чаушев, които са изготвили писмения текст, би следвало да пояснят за какво става въпрос, след което да се впускате в разисквания.

САБРИЕ САПУНДЖИЕВА: Аз искам да се извиня, че повторно взимам думата. Съвсем не взех под внимание, че ние в петък имахме заседание на работна група и надълго и нашироко обсъждахме тези въпроси. Всъщност съм се заблудила и не съм изложила тези аргументи пред ЦИК. Аз изложих аргументите, които сега ще кажа, в работната група.

Моето лично усещане е, че идеята е подмяната на философията въобще за работата на ЦИК и че ще има една администрация, която ще изготвя решенията. Тя ще бъде професионална, професионализирана и тук членовете на Централната изборителна комисия ще стоим с лаптопите, с едни таблети и ще четем тези решения там и ще гласуваме... Аз изрично на работната група изразих това свое опасение.

Затова категорично трябва да се направи това разграничение. Аз не си представям работата си като заместник-председател и член на Централната изборителна комисия някой да ми поднася решения. Навсякъде в закона е казано: Централната изборителна комисия... В чл. 26 са разписани правомощията на Централната изборителна комисия. Ако има нужда в Централната изборителна комисия от сътрудници, то е от технически сътрудници, а не експерти. Експерти са членовете на ЦИК. Другите сътрудници са технически сътрудници. Аз така възприемам нещата и изцяло подкрепям колегата Сидерова. Всъщност това беше разисквано много нашироко на работната група и наистина не сме стигали до уточнение да се смесват ЦИК, ОИК, РИК и СИК и те да бъдат наричани изборна администрация. Те не са изборна администрация. Благодаря.

РУМЯНА СИДЕРОВА: И аз искам да взема втори път думата. В т. 3, последното изречение: „Осигурителните права на членовете на комисията не съответстват на тези на останалите...” Те съответстват, но практиката на осъществяването на тези права не съответства на останалите комисии. Защото никъде от Изборния кодекс не следва това, което прилага в момента администрацията на Министерския съвет спрямо нашите осигурителни права.

САБРИЕ САПУНДЖИЕВА: Да, така е.

РУМЯНА СИДЕРОВА: И от уредбата не следва, а това е практика. Може би да се запише, че не е ясна уредбата, не е категорична затова какво е точното съдържание, но не, че не съответства. И че следва да съответства на останалите.

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: Господин Бояджийски, заповядайте.

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Благодаря, че ми давате думата, госпожо председател.

Разискванията, които са станали на тази работна група, са факт. Въпросът е разискван не само на работна група. Въпросът е

разискван и на заседание на Централната изборителна комисия. И аз неведнъж съм заявявал лично моето убеждение за характера на Централната изборителна комисия като орган. То не се споделя от друга част от членовете на ЦИК. Няма да го налагам на тях, така че не се виждам и като писар на групата, за да записвам неща, които другите са казали дословно и да търпя критика, че не съм успял да ги предам.

Аз съм предал това, което съм разбрал от техните изказвания. Може да има и мои виждания, което според мене е доста естествено при положение, че излагам своите възгледи по отношение на характера на един държавен орган, но те са такива, каквито са. А ако вие не сте ги разбрали, както трябва, вината е изцяло моя, защото може би не съм ги предал така, както е трябвало да ги предам.

Считам, че горе-долу съм изпълнил ангажимента, който поех към Централната изборителна комисия, а това дали ЦИК, ОИК и СИК са част от изборната администрация или не са част, е въпрос по който можем да дискутираме доста. Защото аз застъпвам различно становище, но това е лично мое становище. С оглед работата на комисията аз не възразявам, ако комисията реши, че това не е нейното становище, да бъде променено – изречението да спре до СИК и да продължим напред.

По отношение на осигурителните права на членовете на комисията също нямаме единно становище дали нормите на изборния кодекс уреждат тези права или не ги уреждат, защото съгласно едно разбиране нормите на Изборния кодекс уреждат правата такива, каквито са и вследствие на това уреждане на тези права при положение, че някой от членовете не е зает на друго правоотношение, той ще бъде осигуряван от държавата само за времето, за което е участвал в заседания на комисията, т.е. 3, 5, 7 дена...

Докато другото разбиране за уреждане на тези права - поне това, което тук съм се стремил да посоча е, че за разлика от всеки друг колегиален орган, в който неговите членове имат осигурителни права, които са гарантирани, ако мога така да кажа. Това е била идеята, че независимо от броя на заседанията, на които съответният член е присъствал – след като го разбираме, както каза и госпожа Сапунджиева, като част от тази изборна администрация като експерт, той ще трябва да бъде сигурен в това, че ще бъде осигурен за този месец, независимо от това дали това е месец, в който сме в активен период и правим избори или е м. август 2012 г., в който няма общи избори, но пък има други избори и за които този член на комисията трябва да положи труд и да бъде тук.

Така че горе-долу това са ми забележките. Дадено е на обсъждане пред вас и по-скоро трябва да се съгласим за един по-скоро съкратен вариант, защото колкото по-кратък е един вариант, тезите са ясни. Нито аз ще ви убедя в правотата на своите съждения по отношение на характера на ЦИК и на изборната администрация, нито вие във вашите. Така че ние не сме и Комисията по правни въпроси на Народното събрание или пък органът, който трябва да прави тези изводи, тъй като това какво законодателят е решил да предприеме по отношение на определен орган, в случая Централната изборителна комисия... Все пак говорим за законодателя. Нашата роля тук е, ако можем да обосновем наши изводи докъде биха довели тези промени и да предпазим законодателя от определени неясноти и неточности. Това е.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Толкова категорично беше обсъждането и като извод се наложи, че чл. 39а, ал. 1 трябва да мине към чл. 23 или чл. 24. Горе-долу там му е мястото, а не тук, в изборната администрация. Че ЦИК не е изборна администрация, а говорим за администрация на ЦИК, която е отделно юридическо

лице и трябва да остане уредбата на чл. 39а със следващите алинеи тук.

Извинявай Паскал, просто нямаше място за лични разсъждения, за да се разбере по друг начин. Ние го и обобщихме накрая.

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Госпожо Сидерова, въпросът е такъв, че ние разглеждахме два подхода за справяне с проблема, който беше поставен на обсъждане, а именно препоръките на независимите наблюдатели, откъдето според мен е тръгнал и законодателят, защото това се намира и в мотивите към съответните законопроекти.

Тази тема е засегната в т. 1, защото ние се съгласихме и аз напълно споделям това, което казвате. Да, от една страна ЦИК като юридическо лице е пълноправен разпоредител с бюджетни кредити, но с пълно уреждане на неговите правомощия – по-детайлно уреждане на обществените отношения, както каза и госпожа Солакова. Другата страна – другото, сегашното положение на Централната изборителна комисия, но вместо това администрация, която да бъде юридическо лице с първостепенен разпоредител и която да се занимава с тези правоотношения. Това са двата избора, които стоят пред нас по-скоро. И то като алтернативи и биха стояли пред законодателя.

Аз нямам никакви възражения по отношение на това ал. 1 от чл. 30а да се вземе и да се изпрати веднага след чл. 23. Това не е проблем.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Да разбирам ли, че ти не желаеш от името на комисията да има някакво категорично становище, а искаш да казваме или-или-или това направете?

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Не, аз съм се старал – виждам, че не съм успял докрай, в т. 1 да дам двете алтернативи. Едната алтернатива е Централната изборителна комисия като юридическо

лице, което да може да съществува и да работи с ясно уреждане на нейните правомощия в т. 2-7 или пък ЦИК в сегашния си вид и администрация, която да разполага с възможност за подпомагане на работата на ЦИК. И тогава тази администрация ще бъде изборна администрация, защото ще се занимава с подпомагане работата на изборен орган. А органът, който произвежда изборите, е ЦИК.

Пак казвам: ако за вас е по-удачно едната разпоредба на чл. 39а въобще да не е отделна глава, да не е отделен раздел, да се вземе първата алинея и тя да се сложи след чл. 23, добре, съгласен съм. Но в крайна сметка заглавието „Изборна администрация” ще стои само над една администрация – администрация на ЦИК. А изборната администрация, ако тръгнем да проследяваме въпроса, е хората които се занимават с регистрите на избирателите, със секциите, с райониране и т.н. По-подробно. Затова искам да имаме ясно становище и ясни точки за дискусия с Комисията по правни въпроси на Народното събрание.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Органите, които се занимават със секциите и със създаването им, изобщо не са изборна администрация. Това е правомощие на изпълнителния орган на местното самоуправление. Как така ще включите всичко в изборната администрация? Това е правомощие на изпълнителния орган на местното управление и Изборният кодекс го е поставил...

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Вие отново смесвате моите лични възприятия за процеса с тези на административния орган и с тези на законодателя. Това което законодателят смята да направи, е ясно изложено в законопроектите. Ние като орган засягаме тези седем теми. Ако искате, колеги, от тези седем тези оставете пет, оставете четири, но моето лично мнение ви казвам, че няма как да го обърнете. За мен тези неща са част от изборната администрация и аз затова казвам, че това нещо не бива да обвързва вас, госпожо

Сидерова, защото очевидно имаме различно отношение към този въпрос.

РУМЯНА СИДЕРОВА: Аз си представях работата на работната група по друг начин: че след като ние стигнахме до някакво съгласие и определено виждане, трябваше то да бъде изразено в това становище. Изобщо не съм си представяла и никой от нас не е имал нагласата. Тогава примерно аз щях да си напиша личното мнение или мнението на този, който ме е пратил тука. Много ви моля. Целта на тази група не е била такава: да излъчим човек, който да каже личното си мнение. Просто е безсмислено това упражнение, което направихме в петък следобед.

(Коментари и уточнения извън протокола.)

САБРИЕ САПУНДЖИЕВА: Колеги, аз считам, че този дебат е много полезен. Това доказва, че има проблем. Виждате, че ние самите тук тълкуваме по различен начин нормите, както са записани. В това че всеки изразява личното си мнение и казва по какъв начин вижда нещата, няма нищо лошо. Това доказва, че ако се приемат нормите по този начин, те трудно биха били приложими, защото са неясни и не изясняват правоотношенията. Затова нека всеки да си каже мнението и становището по тези въпроси и да се обединим. Да се обединим и да кажем ясно за какво става въпрос. Разбира се, трябва да чуем и проф. Калинов, защото аз се запознах с неговото становище. Благодаря и на него – важни са нещата, които той е развил.

(Коментари и уточнения извън протокола.)

СЕВИНЧ СОЛАКОВА: Колеги, аз за себе си имам един проблем: с определянето на Централната избирателна комисия за юридическо лице, първостепенен разпоредител с бюджетни кредити. И докато не се реши този въпрос, няма да знам как ще се приведе в действие тази норма, която се създава със законопроекта за изменение и допълнение на Изборния кодекс.

Сегашното положение и сегашната уредба определя Централната изборителна комисия като колегиален орган с постоянен състав, 5-годишен мандат, която произвежда всички видове избори. Проектът предвижда Централната изборителна комисия да стане юридическо лице, първостепенен разпоредител с бюджетни кредити. Разпореждането с бюджетни кредити за мен е не само отговорна задача, един много важен процес, но той е и постоянен. И осъществяването на тази дейност много ще се затрудни според мен поради наличието на два факта, които са законово уредени. Те произтичат от сегашната законодателна уредба.

Първо, че Централната изборителна комисия е колегиален орган и има ред за взимане на решения с 2/3 мнозинство. И второ, аз не съм съгласна, че Централната изборителна комисия е постоянно действаща. И докато не се запише изрично това в закона, тя за мен не е постоянно действаща. Решаването на този проблем налага няколко неща: да се преуредят така обществените отношения, че Централната изборителна комисия да стане постоянно действащ орган. Или да се оправомощи конкретно лице, което ще отговаря по разпореждането с бюджетните кредити, контрола и отговорността по изпълнението на този бюджет. Включително и функциите като орган по назначаване и работодател, защото в крайна сметка едно лице от името на цялата комисия трябва след това да подписва въз основа на взетите решения.

Ето това са за мене проблемните въпроси, които трябва да се поставят.

Също намирам изложението, което е направил Паскал Бояджийски, за добро, като една основа за дискусия и аз съжалявам – бях определена, ако успея, да се включа в тази група, че не успях да се включа. И съм благодарна, защото докато не се напише един текст – и в този смисъл колегите са прави, че докато не се напише един текст, няма как да стъпим на някаква основа и да изложим

своите виждания като направим тази дискусия такава, че в крайна сметка като обобщен материал да излязат точките и въпросите, които ние ще обсъдим с Комисията по правни въпроси по време на срещата. Дано тя да се осъществи.

(Продължителни коментари и уточнения извън протокола.)

КРАСИМИР КАЛИНОВ: Има някои въпроси, по които ние можем да излезем с мнение. Това са въпросите, върху които имаме база за разсъждение. Това са двата въпроса, които съм подготвил и ви предлагам да им обърнем малко внимание, защото те ще ни засегнат действително много болезнено, ако дори част от текстовете останат така, както са замислени. Така че предлагам да продължим като се запознаем с тези два въпроса. Там вече може да вземем по-категорично мнение.

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: Колеги, чухте предложението на господин Калинов. Ако смятате, че сме изпълнили целта си, за която свикахме заседанието... Поставили сме темите, дискутирали сме по тях и продължаваме нататък. Аз лично не смятам, че сме го направили.

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Аз мисля, че това, което ще засегне проф. Калинов, касае втората голяма тема, която трябва да дискутираме. Мисля, че е добре да се разгледат заедно, тъй като неговото становище е по организацията на изборите, а ние досега дискутирахме по отношение на статута на Централната избирателна комисия. Затова е по-добре да го изслушаме и да дискутираме по това, защото също е много важно.

(Коментари и уточнения извън протокола.)

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: Заповядайте, господин Калинов.

КРАСИМИР КАЛИНОВ: Ще ви кажа това, което съм подготвил, макар че всички имат този материал. Ще ви запозная и с

това, което по моя молба Емануил Христов написа и изпрати днес. Оттук –нататък вече всеки си има мнение.

Две са темите, които искам да засегна. Първата тема е темата за въвеждането на преброителните центрове. Вие знаете, че ние вече експериментирахме с тези центрове и сега ще ви съобщя и по-детайлно резултатите от експеримента. Но § 87 и § 88 са двата параграфа, механично сложени. В единия се иска пак да бъде експериментално, а в другия се предлага не само да не е експериментално, а да се въведе за всички частични избори оттук-нататък.

Какво показва сметката? – Има два момента, единия от които съм отразил. Другия ми припомни Емануил Христов, за което съм му благодарен.

Първият момент – това е времето, което ще отнеме преброяването в една такава община, ако се обединят всички секции. При 30 000 избиратели – ако приемем тежкия случай 30 000 избиратели, табличката, която виждате, дава в часове времето за преброяване. Например, ако има 3000 гласували избиратели и брой само един преброител, са нужни 5 часа и 30 минути. Ако имаме 15 000 гласували и брой един човек, са нужни 26 часа и 45 минути.

Ако вземем една община от 30 000 избиратели, обикновено традиция в България е да гласуват около половината – от 48 % до 52 %. Можем да очакваме броят на гласовете да е около 15 000 реално. Тогава, ако брой един, ще имаме нужда от 26-27 часа; ако броят двама – от 13 часа и нещо; ако броят трима – от 9 часа; ако броят четирима – 6 часа и 40 минути. Това е времето, което обаче не отчита един такъв момент. Това е времето на базата на резултатите, които са получени в община Бобошево.

Средно 6 секунди и 4 десети са загубени в община Бобошево, като нямаше пликосе. Ако се въведат пликосе, които ще трябва да се отварят... Не говорим за парламентарните избори. Искам да се

уточним, че това експериментално преброяване се предлага само за частичните местни избори.

6,4 секунди според мене е минималното. Нагоре ще отива времето, няма да отива надолу при всички положения. Значи 6 часа и 40 минути за мене са много време за преброяване. И то ако броят четири комисии.

Сега по въпроса с комисиите. Колко комисии могат да се съставят от една преброителна комисия от 17 души? При положение, че „ГЕРБ“ има 8 представители, БСП – 3, ДПС – 3, „Атака“ – 1, „Синята коалиция“ – 1, НДСВ – 1? – Не повече от четири комисии, ако са с по трима членове, които да бъдат от различни партии, да го наречем. Ако се реши да са по четирима, тогава комисиите падат на три по моя сметка.

Виждате от колко много фактори зависи бързината. И тук моето мнение е, че не бива да се въвежда. Имам и още един аргумент, който ще изтъкна и който е добре описан в писмото на Емануил Христов. Това е че ако възникнат съмнения относно изборния резултат в някоя от секциите, съдът според мене няма начин при сегашния подход да установи как е гласувано в тази секция. На бюлетините не се отбелязва от коя секция са. Другият начин е предварително като се броят, да се подреждат по секции, което компрометира цялата идея. (*Оживление.*)

Както и да го въртите, изход от този проблем няма. Единственият изход е този механизъм на броене просто да не бъде въвеждан, защото за мене това предложение е неразумно. Аз съм го написал по-меко в моето предложение. За мене има поне два аргумента, които са много силни. Първо, увеличава много времето за броене. Второ, дублира дейността на ОИК, защото ние назначаваме 17 нови души или колкото е съставът на ОИК. Трето, изключва възможността за съдебен контрол. Ако това са малко

аргументи, здраве му кажи. За малките населени места по принцип няма проблем.

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Отделен е въпросът, че съгласно закона само един може да брой.

КРАСИМИР КАЛИНОВ: В разпоредбите на сегашния Изборен кодекс не намерих текст, който да ограничава, че само един може да брой.

ПАСКАЛ БОЯДЖИЙСКИ: Изрично е записано, че само един член на комисията може да брой бюлетините.

КРАСИМИР КАЛИНОВ: Във връзка с това искам да ви прочета първия абзац от писмото на Емануил Христов – този пасаж, който засяга експеримента в община Бобошево:

„В община Бобошево бюлетините са 2800, но за всеки избор – за общински съветници, кмет на община плюс трима кметове на кметства, така че бюлетините са два пъти по 2800 плюс 500-600 за кметове на кметства. Броени са отделно една след друга, като във времето е включено всичко: смесване на бюлетините от всички урни, подреждането им на купчета по видове избори, после по партии и кандидати, съставяне на протоколи. Предложението за разделяне на групи по четирима преброители дойде от председателя на преброителната комисия и на ОИК – Бобошево, на срещата в Дупница след изборите. Един от основните изводи в доклада ни след изборите беше, че ако се обжалват изборите заради нарушения в секциите, както беше в Кюстендил например, не може в съда да се проверят и преброят отново бюлетините в дадена секция, тъй като вече всички са смесени.”

Това е мнението на Емануил Христов. Фактически той изтъква като основен аргумент невъзможността да се обжалва. Съдът не може да вземе решение според мене поради физическа невъзможност.

(Коментари и уточнения извън протокола.)

РУМЯНА СИДЕРОВА: Първо, искам да кажа, че подкрепям това, което е развил господин Калинов и направените изводи по отношение и на четирите параграфа – както за електронното гласуване, така и за преброителните комисии. Прочетох го и затова казвам, че го подкрепям.

Подкрепям това, което господин Калинов е направил като изводи и поддържам развитото от мене становище от предишното заседание по отношение на електронното гласуване и преброителните комисии.

ПРЕДС. КРАСИМИРА МЕДАРОВА: Колеги, дискусиата по тези въпроси ще продължи в следващото заседание на комисията на 19 септември 2012 г. – сряда, от 14,00 ч.

Закривам заседанието.

(Закрито в 18,30 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Красимира Медарова

СЕКРЕТАР:

Севинч Солакова

Стенограф:

Цветана Минева